

A „mindentudó” szegedi áltudós — önreklámozó cikkek forgatagában

Király itt, Király ott, Király mindenütt. Körülbelül ez volt az érzése annak a magyar újságolvasónak, aki az elmúlt hetekben böngészgette kedvenc újságjait, s azoknak hasábjain hol itt, hol ott találkozott Király József nevével, cikkével, s olvasva: Király a lélektan tudósa, Király az okkultizmus fő szakértője, Király a reflex-modell megalkotója, és így tovább... egészen a végtelenségig. Az egyszerű olvasó bizonyára tudomásul vette ezt, s elégedetten dőlt hátra széken, hogy: no, végre, megint akadt egy nagy tudós ezen a magyar glóbuszon. Nyilván meglepődött volna, ha tudja, hogy ezt a Király Józsefet, az említett cikkek legfőbb szereplőjét és alkotóját különböző »tudományos« manipulációk miatt néhány héttel ezelőtt azonnali hatállyal elbocsátották a Szegedi Tudományegyetemről, ahol ez idáig a Pedagógiai és Lélektani Intézet adjunktusaként dolgozott. Azért bocsátották el, mert félrevezette munkatársait, s a színes hallás problémájáról írott munkáját különböző manőverek segítségével jelentette meg. Később az is bebizonyosodott, hogy az így napvilágot látott vékonyka füzet jó része — plágium következtében — hijával van a tudományos kutatásokon alapuló önállóságnak. Eddig a történet.

Amiről nem esett szó a cikkekben

S most térjünk vissza néhány pesti lapokban megjelent cikkekre, amelyek éppen az idő tájt láttak napvilágot, amikor Király Józsefet elbocsátották. Kissé furcsa mindez, különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy a legtöbb cikkből — amely az Erdélyi Újságban jelent meg —, Király Józsefet még mindig a szegedi lélektani intézet adjunktusaként emlegetik és dicsőítik. Vajon miért jelentek meg ezek a cikkek ilyen gyors egymásutánban? Miért »fedezik fel« most ilyen hírtelen Budapestben Király Józsefet? Mi szükség van arra, hogy három hónap alatt annyi cikk jelenjék meg róla, amennyit egy év alatt a szegedi egyetem összes Kossuth-díjas akadémikusáról sem írtak Magyarországon?

Olyan nagy tudós lenne ez az elbocsátott Király József? Nézzük a tényeket. Hét év óta aspiráns. S nemhogy disszertációját elkészítette volna, de még csak le sem vizsgálott mindenből. Vajon miért nem jutott erre ideje? Köztudomású, hogy Király József Csongrád megyében dilettáns előadásokat tartott mindenről, a zenétől az ideggyógyászatig merítve tudományos kalandozásainak tárgyát. (Eleget is tiltakoztak pl. az ideggyógyászok az ortovisdomány területére tett effajta sarlatán kirándulása ellen.) Hát ez bizony sok időt vett el tőle — mert ugye, nehéz egyszerre a zenetörténetben, a lélektanban, az okkultizmusban, az ideggyógyászatban, a kibernetikában és a jó isten tudja, még miben lépést tartani a tudomány fejlődésével. Dehát az előadások tiszteletdíjai lehetővé tették, hogy kiegészítse amúgy sem megvetendő adjunktusi fizetését.

Plagizálgatunk, plagizálgatunk

Aztán megjelent dolgozata a színes hallásról. Ez is sok időt vett el tőle, ha más nem, a »válogatás«. Amint a fegyelmi vizsgálat során ugyanis kiderült, e kis füzet bő részleteit innen-onnan »válogatta« össze, megfedkezvén közben az idézőjelekről, valamint az idézett művek szerzőiről. Idő telt ezzel is, no meg azzal, amíg bizonygatta, hogy a sokat emlegetett reflex-modell tulajdonképpen nem Muszka Dániel tudományos munkatárs műve, hanem az övé. Ugyannyira, hogy még annak a magyar filmhíradó-

nak munkatársai is ellátogattak ebben az ügyben Szegedre, akik ezelőtt évenként át nem tartották szükségesnek a szegedi egyetemnek intézeteiben folyó tudományos kutatómunka eredményeivel való foglalkozást. S annyira elhitette mindenkivel a fenti találmány tőle való eredetét, hogy az egyik újság cikkével kapcsolatban Király József intézete vezető professzorának kellett tiltakoznia Muszka háttérbeszórítása ellen. De Muszka Dániel a filmfelvételekből azért mégiscsak kiharadt. Igaz ugyan, hogy a felvétel előtt beállította a »távirányítású katicabogarat«, de azután arról kellett állnia, mert Király lépett a premier plan porondjára.

Hát ezért nem jutott ideje a disszertáció elkészítéséhez és a vizsgák letételéhez. Ha pontosabban akarnánk ezt megfogalmazni, így mondanánk: elvette idejét a történet, a szakmai karrierizmus, a tudományos és anyagi érvényesülés vágya.

Szakmai és politikai történet

De nem, nemcsak azért maradt kevés ideje minderre. Másért is. Ime, beszélnek a tények. Mert Király József nemcsak »tudós« volt Szegeden, hanem »politikus« is. S a »tudós« nem hazudtolta meg a »politikust«. Amilyen volt Király »tudósak«, olyan maradt »politikuskak« is. Nagyszerűen értett ahhoz, hogy a politikai élet berkeiben is kedvére évikelhesse. A felszabadulás után is még éveléig, a szegedi klerikális ifjúsági mozgalom vezéralakjai közé tartozott, de amikor e vezérség dicsőénye alkonyulni kezdett, ő is sürgősen fordított a köpönyegén. Sikertől elhítetnie, hogy felszámolta addigi nézeteit és így befurakodott az MDP soraiba. A pártot természetesen csak személyes előrehaladása eszközének tekintette, mint a karrieristáknál szokás. Az ellenforradalomban mutatkozott meg ismét kameleont volt, Cserbenhagyta a pártot, — ez még finom kifejezés tevékenységére. Minden szegedi előtt ismeretes, a magát »szabad Széchenyirádió«-nak nevező szegedi ellenforradalmi adó működése. Itt Király tevékeny szerepet kapott. Bár ma ezt igyekezik szépíteni, mint ha csak a zenei műsort szerkesztette volna, sőt maga mentességére az ellenforradalmi rádiót is csupán üzenetközvetítő kis adónak tünteti föl. Felfogás dolga. E rádió csakugyan »üzeneteket« közvetített: az imperialista uszítók üzeneteit a magyar néphez, s a helyi ellenforradalmárokat hazug üzeneteit sugározta szét a szegedi eseményekről. Üzeneteket Nyugatra is e rádió (többször fel is használták adásait a Szabad Európánál és más nyugati adóknál), a többi között például olyan csekélyeségek, mint a szovjet csapatok és a magyar fegyveres erők hadmozdulatai. Nem kell rosszindulat hozzá, hogy e szerény »üzenetközvetítő rádió« működését akár kémtevékenységnek is minősítsük.

Bagoly mondja a verébnek...

Király József tehát itt se renykedett, tevékenykedett, kádérügyekben tett javaslatokat, hanglemezeivel készgeskedett — mást csak ugyan nem csinált. Teljes mellet segítette az ellenforradalmi uszítás és fontos szegedi fórumát. Ám a kameleonok képességei határtalanok.

Az ellenforradalom leverése után, mikor számára előnyösnek vélte már az időt, újra jelentkezett a pártba, mintha mi sem történt volna. Nemcsak elhallgatta ellenforradalmi szerepét, ha-

nem a barátai, sőt a taggyűlés előtt is letagadta, később pedig az egyenesen feltett kérdésekre is hazug válaszokkal felelt. Így sikerült, félrevezetve náriszervezetét, ismét a párt soraiba lépnie. De nemcsak a pártban, hanem újabb fontos állami megbízásban is láthattuk már Király Józsefet 1957 nyarán. Ő volt az egyetem bölcsészkar fegyelmi bizottságának elnöke, aki kérelmetlenül vizsgálta az egyetemi hallgatók ellenforradalmi tevékenységét.

A fegyelmi bizottság tagjai csodálkozással látták, hogy még a legszigorúbb ítéleteket is túllépté a törekzők. A feddhetetlen elvűség pózban tetszelegve prédikált a megítélés, megzavart munkás-paraszt hallgatóknak ösztöndíjról és népi rendszerről, amely őket felemelte. Az ő szemében — amint kifejtette — a munkás-paraszt származás a megítélésnél súlyosbító körülményként esik latba. Hogy ezeknek a hallgatóknak megzavarodásában neki és hasonszórú társainak milyen nagy szerepe volt, arról természetesen nem beszélt.

Szánom-bánom és a valóság

S amikor leleplezték, álszentként szánta-bánta bűnét. Az egyetem igazi kommunista — ugyanis fényt derítették a kémleletlen törteb mesterkedéseire. Végül is a tények ráolvasásával kénytelen volt beismerni tettét. »A rádió-ügy egész életre szóló tanulság számomra« — jelentette ki szemforgatván, s hogy mennyire nem így van, bizonyítják a cikkekben leírtak, legfőként a budapesti önreklámozási hadjárat tényei. De mit is várhatnánk attól az embertől, aki túllátás fegyelmi bizottsági elnök korában sokak előtt, még a pártcsoporthoz is minősíthetetlenül nyilatkozott érdemes professzoráról, Tetamanti Béláról, ma pedig azt állítja, hogy azért üldözik, mert kiállt professzora mellett. S igyekezik párttagokat egymás ellen uszítani, igyekezik leleplezését személyes hajszának nyilvánítani. Egyre kevesebben vannak azonban olyanok, akik felülnek neki. A fővárosi lapok tekintélyének sem használ, ha ilyen értelmetlen ember reklámozására vállalkoznak, bár feltételezhetően a kellő információ hiányában tették. Közéletünk tisztasága felőltenül megköveteli, hogy ne kapjanak lehetőséget benne a tudománnyal is visszaélő politikai kameleonok, karrieristák.

— Eszperantista tolmácsokat is alkalmaznak a brüsszeli kiállítás látogatóinak rendelkezésére. Kivánság szerint bármikor azonnal lefordítanak, vagy tolmácsokat eszperantó nyelven. Ezek a tolmácsok a karjokuk elhelyezkedésénél azonnal felismerhetők. Ez megelőzően már más vásárokon is, mint a marsellei, lyoni, padovai, bolognai, rendszeresen alkalmaztak eszperantista tolmácsokat.

A rózsakert gondozói

Az CTP Aradi vértanúk téri fiókjának dolgozói vállalták a lidicei emlékfák gondozását

Több alkalommal megemlékezünk róla, hogy Szeged dolgozói újrateremtik az Aradi vértanúk terén az ellenforradalmárokat által kipusztított lidicei rózsakert. Több intézmény, üzem jelentette már be, hogy rózsát ültetnéssel akar részt venni mozgalomban, amely egyben kifejezője annak is, hogy Szeged becsületese dolgozói tiltakoznak a fasiszta barbárság pusztításai ellen. E szép mozgalom most új színt kapott az Országos Tankarékpenztár Aradi vértanúk terén levő fiókja dolgozóinak kezdeményezésével. Levelet intéztek ugyanis a Hazafias Népfőnt városi bekezdőségéhez és ebben felajánlják, hogy nemcsak rózsát ültetnek el, hanem vállálják az emlékkert gondozását, megóvását is. Egyben csatlakozásra is kéri a környék lakosságát, a környező vállalatok, intézmények, a többi között az egyetemek dolgozóit, fiataljait, hogy csatlakozzanak hozzájuk és segítsék elő a kert virágzását.

A rózsakert ünnepélyes felújítására május 8-án, csütörtökön kerül majd sor, a hitleri fasizmus felett aratott győzelem évfordulójának előestéjén. Az ünnepségen képviselteti magát a budapesti csehszlovák nagykövetség is.

Egy nap a bíróságon

Rágalmazta lakóját • A rendezetlen szállodaszámla — három hónapba került • Elsikkasztotta az ablakráma javításának árát • Két pofon — kétszáz forint • Meglágyult az asszonyi szív • Mi volt a negyedik liter borban?

Nem mindennapi ügyben került a bíróság elé Pintér Vincéné, Szeged, Tompa utca 4 szám alatti lakos. Minden bajának oka akkor és ott kezdődött, amikor összeveszett a házában lakó Török Lászlóval, aki tíz esztendő óta lakik nála. Pintérné, hogy megszabaduljon lakójától, olyan furiához folyamodott, amely szinte példa nélkül áll a lakóktól megszabadulni akaró házigazdák tarka történetében is. Pintérné levetélben a rendőrségen jelentette lakóját és olyan vádakkal illette, hogy ha azok bebizonyulnak, valóban meg is tudott volna szabadulni hosszú időre a lakótól. Nem hiába tartja a közmondás: »Aki másnak vermet ás, maga esik bele.« Így járt most Pintérné is. A feljelentett helyett a feljelentő került a vádlottak padjára, hamisvádban büntette miatt, s Pintér Vincéné negyhónapi börtönrre ítélték.

Háromhónapi börtönt kapott a társadalmi tulajdon ellen elkövetett csalásért Nyíri Dező, Szeged, Ráday utca 9 szám alatti lakos, akit korábban engedély nélküli iparüzésért három hónapra, ez év januárjában pedig hat hónapra ítélték a bíróság. Nemrégiben a Göngyölegellátó Vállalatnál vállalt szerződéses kosárfajátási munkálatakat Pécsen. Az ideiglenes munkák idejére a pécsi Nádor Szállóban szállt meg több társával együtt. A munka befejeztével azonban közeli ötszáz forintot kifizetetlen számlával lépett meg azzal a kijelentéssel, hogy

majd utólag kifizeti. A rendezetlen szálloda-számla háromhónapi börtönbe került Nyírinek.

Drága vállalkozásban állapodott meg Karsai Andor, Szeged, Szekeres utca 12 szám alatti asztalos, Miklós Imre szegedi lakossal. Karsai három ablakráma-javítást vállalt el meghatározott időre, kerek ezernyolcszáz forintért. Előlegül átvett megrendelőtől ezer forintot, de a munkák a kívánt idő után sem készültek el, sőt a pénzt sem tudta visszaszármaztatni Karsai, mivel elköltötte. Hasonló természetű bűncselekményért már volt bíróság előtt az asztalos, akit most újabb sikkasztásért negyhónapi börtönbüntetésre ítélték.

Kétszáz forint pénzbüntetésre ítélték testisértés bűntette miatt Gercsó István algyői lakost, akitől kötelezte a bíróság 40 forint orvosi és 120 forint ügyvédi költség megtérítésére is. Furcsa ügyből keletkezett Gercsó bűntette. Egy alkalommal, mikor hazament, a gyerekei azzal fogadták, hogy a szomszédban lakó Németh Ferenc megmérgezte kiskutyájukat és az megdöglött. Gercsó nem győződött meg a kutya »elszármarásának« körülményeiről, hanem egyenesen nekítámadt Némethnek és lekent neki két akkora pofont, hogy a szomszéd 8 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett.

Tartási kötelezettség elmulasztása miatt vont a felelősségre a járási bíróság Edel-

nyi Antal, Öttömös 230 szám alatti lakost, aki 1946-tól 1953-ig közös háztartásban élt egy leánnyal. Ebből az életközösségből két gyermek született, s éveken keresztül jól megvolt a család, de egy alkalommal gyerekeivel együtt otthagyta az asszonyt Edelényi. Az asszony bírósághoz fordult, s 1955-ben havi 400 forint tartásdíjra kötelezték a hűtlen embert, aki azonban a 8400 forintnyi tartásdíjból mindössze 2500 forintot fizetett ki. Az elhagyott asszony most ismét bírósághoz fordult, s ennek alapján ítélték el Edelényi Antalt háromhónapi börtönrre. Az asszony azonban — ki tudja, talán mert nagyon megsajnálta a csapódár embert — arra kérte a bíróságot, hogy ne csukják le volt emberét, gondolván, hogy megjavul. Ezek után viszont felmerül a gondolat: miért kellett az ügyből bírósági ügyet csinálni, ha végülis meglágyult az asszony szíve, de bizonyára nem úgy volt emberé.

Súlyos testisértés bűntette miatt háromhónapi börtönrre ítélt a szegedi járásbíró Godó Vilmos Bordány, dűlő 197 szám alatti lakost, aki egy alkalommal együtt borozott legjobb ismerőseivel, akitől közösen négy liter bort hajtott föl. A negyedik liter után Godó kötelezködni kezdett ismerőseivel, majd később hazafelé menve úgy átlonvágta egy csavaros botlany gyantánul borozató társát, hogy annak eltorzított az állcsontja és 20 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett.

(—i—)

Krémeket, kenőcsöket, szirupokat, gyógynövénykivonatokat gyárt országos szükségletre is

a Gyógyszertár Központ szegedi laboratóriuma

Az őszeztől múlt három esztendeje, hogy a megyei tanács Gyógyszertár központjának dolgozói, beleértve a vezetőket is, társadalmi munkával nagy dologba kezdtek: kerítést, épületeket bontottak —, hogy felépülhessen a házi laboratórium. A fáradozás nem volt hiábavaló, ma már

modern, jól felszerelt »boszorkánykonyha« működik a telepen.

Az egyik főfeladata a laboratóriumnak, hogy tehermentesítse egyes munkálataktól a gyógyszertárakat. Ezért itt készülnek a közkevelte tejkremek, továbbá a különféle — köztük a speciális idegcsillapító — szirupok, az olomecet, s a gyógyászatanban használt többfajta kenőcs.

Időnként sor kerül né-

mely hiánycikk helyi előállítására is, ha a gyógyszerkészítéssel gyártó egyik, vagy másik nagy vállalat pillanatnyilag nem tud szállítani. Gyártanak olyan anyagokat is, amelyekből a megye összes gyógyszerárának szükségletét ki tudják elégíteni. Itt készítenek például a desztillált vizet, s itt állítják elő édesgyökérből a különböző gyógyszerfőzetek forrnatokat ízesítő kivonatát.

Bekapcsolódik ez a korszerű laboratórium az országos termelésbe is. A Budapesti Gyógyszerkészítő Vállalat megrendelésére

több alapanyagot

gyárt. Elsődleges gyártmányú, úgynevezett technikai-árakat vegytisztítanak, kristályosítanak, tesznek felhasználásra alkalmassá. Lényegében tehát itt készül például az országban felhasználásra kerülő szalmiák és keserűs jelentős mennyisége. Előállítanak többfajta gyógynövényt — székfű, kukoricabajusz és galagonya — kivonatokat, ugyancsak országos szükségletre.

A Csongrád megyei tanács Gyógyszertár központjának laboratóriuma évről évre fejlődik. Egyre jobban tökéletesítik a gyártást eljárásokat, de magukat a gépeket is. Úgyes átszereléssel növelték például a kristálydaráló és szitáló berendezés teljesítőképességét, meggyorsították centrifugális gép beállításával a szárítást, külföldön gyártott kenőcs-homogizálógépet fényképpel után készítették a szegedi Vas- és Fém KTSZ-szel, tökéletesítették a szűrést: légritkított tartályba gyorsab-

ban és automatikusan »szívódk« át a folyadék — s ez mind

növelte a kapacitást.

Ma már több százezer forint értékű áru kerül ki a negyedévenként a laboratóriumból. A laboratóriumi munkákon kívül még a nagy tételben és egy csomagban érkező gyógyszerek szétszerelését is elvégzik az itt dolgozók.

A Csongrád megyei tanács Gyógyszertár központja értékelési a laboratórium eredményes működését. Vezetőjét, Kovács Kálmánt a napokban »Kiváló dolgozó« jelvényvel és oklevéllel tüntették ki.

Úttörő csapatzászló-avatás a móravárosi iskolában

A móravárosi szülői munkaközösség egész évi szorgalmas munkájának eredményeként megszületett az a csapatzászló, amelyre az iskola úttörői már szeptember óta várnak. A nemzetiszínű selyemanyagba édesanyák hímezték bele II. Rákóczi Ferencnek, a csapat névadójának nevét. A zászló másik oldalán az Úttörő Szövetség jelmondata olvasható: »A dolgozó népért, a hazaért előre!«

Az ünnepélyes csapatzászló-avatásra ma, vasárnap délután 4 órakor kerül sor a móravárosi általános iskolai udvarán.

— A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM állam- és jogtudományi karának levelező tagozatára május 15-éig fogadnak el jelentkezéseket. Részletesebb felvilágosításokat a kar dékánja hivatala nyújt, Lenin körút 50. szám. (Telefon 25-80).